На влови час! Ріжки сурмлять;
Псарі сідлають вірні коні
І в сідлах з досвіту сидять;
Хорти стрибають на припоні.
Та от виходить пан у двір,
У боки взявшись, поглядає;
Він задоволений, і зір
Поважністю приємно сяє.
Чекмінь затягнутий на нім,
Кинджал за поясом тугим,
І фляжка з ромом дорогим,
І ріг на ланцюжку дзвінкому.
В чіпці легенькому, нічному
Очима сонними жона
Сердито дивиться з вікна
На збір, на псарну цю тривогу.
До пана підвели коня,
Він чолку — хоп, в стремена ногу,
Кричить: не скоро буду я! —
І виїжджає на дорогу.

Останнє вересня число
(У прозі кажучи). Село
Нудьгує, грязь, дощі, негода,
Осінній вітер, мокрий сніг,
Виття вовків. Та насолода
Мисливцеві! Узявши ріг,
В далекім полі він гарцює,
Знаходить скрізь собі нічліг,
Бушує, мокне і святкує
Свій опустошливий набіг.

Та що ж робить його дружині
Без мужа о такій годині?

Нема їй часу для журби:
Гусей корми, соли гриби,
Обіди замовляй, вечері —
От праця наших милих дам!
В комору, в льох заглянь у двері, —
Потрібен зір хазяйки й там.

Читачу, героїня наша
(Ой, я забув їй дать ім'я!
Муж просто звав її Наташа,
Та буду величати я
Наталя Павлівна), зазначу,
Вона виховувалась так,
Що господарством, мій читачу,
Не турбувалася ніяк,
Бо не у батьківському законі
Вона розквітла і зросла,
А в благороднім пансіоні
У емігрантки Фальбала.

Вона сидить перед вікном;
Розгорнуто четвертий том
Сентиментального романа;
Любов Елізи і Армана,
Чи листування двох родин—
Роман класичний, старовинний,
Без краю довгий, доброчинний,
Нічим від інших не відмінний,
Без романтичних крутанин.

До романтизму не прихильна,
Вона його читала пильно,
Та ось розважилась вона,
Побачивши картину бою
Козла з собакою двірською

І посміхалася з вікна.
Навколо хлопці реготали;
Тимчасом, з виглядом сумним,
Індички ситі виступали
З індиком, мокрим і брудним;
Три качки плюскались в калюжі;
Йшла молодиця через двір
Білизну вішать; ніжний зір
На всьому зупинявсь байдуже.
Здавалось, сніг піти хотів...
Аж раптом дзвоник забринів.

Хто в глушині прожив багато,
Той безперечно знає сам,
Чому дзвіночка вість крилата
Хвилює часом серце нам.
Це, може, їде запізнілий
Друг юності, товариш милий?..
О боже мій!.. Чи не вона?..
Ось ближче, ближче. Серце б'ється.
Та звук все далі віддається...
І змовкла у полях луна.

От господиня до балкону
Біжить, зрадівши тому дзвону,
І дивиться: із-за млина
Коляса їде — о, неначе
Сюди вона... звернула... ні,
Ще мить і зникне вдалині.
Красуня ледве не заплаче.

Та вмить... о радість! косогір:
Коляса набік. — Філько! Гришо!
Біжіть до брички, та скоріше!
Везіть її мерщій у двір!

Просіть же пана у кімнати!
Та чи живий?.. біжи Спитати!
Жвавіше!
І служник біжить.
Наталя Павлівна умить
Шаль найдорожчу одягає,
Завісу хутко запинає
І кучерявить локон свій,
І жде: коли ж, о боже мій!
Забризканий в глухій Дорозі,
Сумний, поранений на розі
Так-сяк чвалає екіпаж;
Пан молодий услід кульгає;
Слуга-француз журби не знає,
Говорячи: Allons, courage! (Вперед, сміливіш!)
Ось біля ґанку; в сіни входять,
І через декілька хвилин
Кімнату панові відводять
І двері відчиняють. Він
Вже одягатися бажає.
Picard клопочеться, літає.
Хто він? Я вам не розповів?
Граф Нулін це, з чужих країв,
Де він, як знаємо ми з чутки,
Майбутні гайнував прибутки.
Паризьких сповнений новин,
До Петербурга їде він;
Везе він фраки і жилети,
Плащі, капелюші, корсети,
Чарівні запонки, лорнети,
Панчохи дорогі a jour,(ажурні)
Жахливу книжечку Гізота
І зошит злих карикатур,
Роман новенький Вальтер-Скотта,
Bons-mots паризького двора, (Гострі словечки)

Останню пісню Беранжера,
Мелодії Россіні, Пера,
Et cetera, et cetera. (І так далі, і так далі.)

Вже стіл застелено; пора;
Хазяйка жде нетерпеливо;
Відкрились двері, Нулін мій
Ввійшов і кланяється їй,
Вона питається зичливо:
"Нога болить ще?" — "Не біда",—
Хазяйці граф відповіла.
Ідуть за стіл, і граф сідає,
Під ложок і виделок дзвін
Розмову починає він:
Росію ганить і не знає,
Як можна жить в її снігах,
Жалкує за Парижем — страх.
"А що театр?" — "О, сиротіє,
C'est bien mauvais, ca fait pitie.(Дуже погано, саме убозтво)
І на Тальму нема надії,
І мамзель Марс, на жаль, старіє,
Але Потьє, le grand Potier! (Великий Потьє)
Колишню славу у народі
Підтримує і досі він".
"Який письменник там у моді?"
"Все d’Arlincourt і Ламартін".
"В нас теж наслідують їх твори".
"І недаремно, я додам,—
Граф каже, жвавий та бадьорий. —
Дай боже просвітитись нам!"
"Як талії в Парижі носять?"
"О, дуже низько... майже так,
Там кожен має добрий смак.
Тут банти, а мережка як?
У вас пошито модно досить".

"Нам надсилають Телеграф".
"Відомі вам останні вісті?"
Вже й водевіль співає граф
Хазяйці. "Графе, треба ж їсти!"
"Спасибі".
З ранку ще сумна,
Розвеселилась надзвичайно
Мисливця нашого жона;
Блискучий граф міркує тайно,
Яка приваблива вона.
В розмові вечір пролітає,
Граф сам не свій; хазяйка зір
На нього з усміхом звертає
І знов байдуже опускає.
Аж от і ніч їде на двір.
Вже спить слуга у коридорі,
Вже чути півня крик на дворі,
В чавунну дошку сторож б'є;
Свічки в світлиці догоріли,
Наталя Павлівна встає,
Здійма повіки обважнілі:
"Приємних снів!" — І граф палкий
Встає, з досади сам не свій,
Цілує руку їй манірно,
А пустотлива та рука
його долоню — неймовірно! —
В своїй тихесенько стиска.

Наталя Павлівна в алькові,
Стоїть Параша край вікна.
Красуні вигадки раптові
Завжди виконує вона:
Усякі вісті переносить,
Приношених капотів просить,
Уміє з паном часом грать,

На пана вміє й накричать
І бреше панії відважно.
Наталі Павлівні поважно
Про графа, про його діла
Усе вона розповіла, —
Про все дізнатися зуміла.
Та пані увірвавсь терпець,
Сказала їй: "Та годі, мила!
Подай-но кофту і чепець!"
Лягла і вийти їй звеліла.

Тимчасом гостеві слуга
Одежу зняти помага.
Лягає граф, сигару просить,
Monsieur Picard йому приносить
Графин і срібляний стакан,
Світник у бронзовій оправі,
Маленькі щипці і цікавий
Ще нерозрізаний роман.

В постелю лігши, Вальтер-Скотта
Очима пробігає він.
Та в серці дивний шум і дзвін,
Немов його якась турбота
Тривожить; так він міркував:
Невже я справді покохав?
А що, як можна?.. Так, це втішно;
Одначе це було б розкішно;
Здається, я її скорив. —
І Нулін свічку загасив.

Жар нестерпучий обіймає,
Він хоче спати — сну немає
Від грішних, та солодких мрій.
Малює жваво Нулін мій

Хазяйчин погляд красномовний,
І стан її округлий, повний,
Рум'янець на лиці сільський —
Здоров'я пишного ознака:
Його косметика ніяка
Не дасть у мудрості своїй,
йому і ніжка в око впала,
Він не забуде тих хвилин,
Коли вона йому недбало
Потисла руку; дурень він!
Як міг лишить таку перлину?
Йому б утіх ловить хвилину!
Та ще не пізно. Спить вона
У спальні там, сама — одна.
В ту ж мить, накинувши на плечі
Халат шовковий свій нічний,
Якісь у тьмі зваливши речі,
Солодких сповнений надій,
Крадеться він до господині,
Як до Лукреції Тарквіній.

Так іноді лукавий кіт,
Маніжний любленик служанки,
Скрадає мишу з-за лежанки.
Прискорює поволі хід
І мружиться, і відступає,
Хвостом у насолоді грає,
Розкриє кігті хитрих лап
І бідолаху раптом хап.
У тьмі новий Тарквіній бродить,
Дорогу помацки находить, —
Його веде любовна хіть, —
Дух ледве-ледве переводить,
Коли підлога зарипить.
До любих він дверей підходить,

І клямку мідяну замка
Помалу стискує рука.
І двері тихо поступають;
Ось лампа у кутку горить,
Кімнату ледве осяває;
Хазяйка мирно спочиває,
Чи тільки удає, що спить.

Він входить, тихо підступає —
І впав до ніг їй; дивно вам!
Вона здивована до краю.
Знайомих петербурзьких дам
Тепер, з їх дозволу, прохаю
Весь жах красуні уявить
І дать пораду, що робить.

Вона на нього в дивуванні
Підводить очі — Нулін мій,
Як у найкращому романі,
Про пал оповідає свій.
І після ніжних слів зухвало
Торкнутись хоче укривала...
Опам'яталася вона
І — вірна мужеві жона —
Так, як давно жінки не били,
Мого Тарквінія щосили
Б'є по напудреній щоці!

І граф почервонів одразу,
За необачні манівці
Таку одержавши образу;
Не знаю, чим би він кінчив
І що збирався їй сказати,
Та раптом песик, шпіц патлатий,
Служницю гавканням збудив.

І граф почув ходу квапливу;
Свій проклинаючи нічліг
І пані, надто вередливу,
Пустився у ганебний біг.

Як він, хазяйка і Параша
Скорочують часи нічні,
Самі змалюйте, ласка ваша!
Я вам не допоможу, ні.

Уранці вставши мовчазливо,
Граф одягається ліниво,
Рожеві нігті на руці
Він опоряджує недбало,
Бере до рук байдужно, в'яло
І галстука, і гребінці.
Печаль у нього на лиці;
Про що він думає, не знаю;
його запрошують до чаю.
Ну, що робити? Нулін мій,
Зборовши гнів і сором свій,
Іде. Хазяйка жартівлива
Глумливо дивиться. Вона
Кусає губи та на диво
Розмову скромно почина.
Давав він відповіді кволі,
Та, заохочений поволі,
Він у розмові смак знайшов.
Ще не минуло й півгодини,
Вже граф розповідав новини,
Закоханий в красуню знов.
Шум в сінях; пан приїхав, може?
"Наташо, здрастуй!"
"Ах, мій боже!
Знайомтеся. Це, любий мій,

Граф Нулін".
"Щиро я радий.
Надворі знову дощ, негода!
Я бачив коло кузні ваш
Готовий зовсім екіпаж.
Наташо! Там біля города
Я нині зайця вполював.
Горілки! Прошу, призволяйтесь:
її здалека я дістав.
Обідать, графе, зоставайтесь!"
"Я поспішаю, їхать час".
"Облиште, графе, прошу вас.
Гостей нам бачити приємно.
Зостаньтесь, графе!"
Та даремно...
Усіх позбавившись надій,
Не зостається граф сумний.
Себе підсиливши стаканом,
Пікар кректить за чемоданом;
Вже до коляси служники
Тяжкі підносять сундуки.
Вже й річ покладена остання,
Пікар швиденько все уклав.
Поїхав граф... Оповідання
Вже час кінчати, друзі, нам;
Я тільки слова два додам.

Коляса в далині пропала,
Жона все мужу розказала
І графа подвиги нічні
Усім сусідам змалювала.
Хто ж більше, знаєте чи ні,
З красунею тоді сміявся?
Ви не вгадаєте? — Чому ж?
Муж? — От і маєш. Ні, не муж,

Він цим страшенно ображався,
Він графа дурнем називав,
Молокососом; він казав.
Що графа змусить верещати,
Ладен хортами зацькувати.
Сміявся Лідін, їх сусід,
Поміщик двадцяти трьох літ.

Тепер упевнена й правдиво
Сказати може кожен з нас,
Що чоловікові в наш час
Дружина вірна — це не диво.

1825